

...

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови

ДС_ГРАД.21_М_МК_2021_0

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за индустрија,градежништво и деловни тенденции
1.3	Лице за контакт
	Драган Неделчин
1.4	Звање на лицето за контакт
	Помлад соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	dragan.nedelcin@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	3295-659
1.8	Факс
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	18/10/2022
2.2	Последна објава на метаподатоците
	18/10/2022

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	18/10/2022
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
	<ul style="list-style-type: none"> -Номинални вредности на договорени градежни работи (по видови објекти според НКД Рев.2), -Номинални и реални индекси на извршени градежни работи (по видови објекти според НКД Рев.2), -Сезонски прилагодени индекси на извршени градежни работи (по видови објекти според НКД Рев.2), -Номинални и реални вредности на извршени градежни работи (по видови објекти според НКД Рев.2).
3.2	Систем на класификации
	<ul style="list-style-type: none"> -Национална класификација на дејности, НКД Рев.2 -Номенклатура на градежни објекти и градежни работи, НГОГР
3.3	Опфат на сектор/и
	F/Г - Градежништво, според НКД Рев.2.
3.4	Статистички концепти и дефиниции

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Градежен објект е секоја одвоена, самостојна функционална целина (подземна, надземна и водоградба), чија намена е однапред одредена и е трајно лоцирана на одредена територија. Според видот, градежните објекти, како дел од градежната дејност, се делат на: - објекти од високоградба - објекти од нискоградба Високоградбата се занимава со изградба на објекти кои со својот поголем дел се наоѓаат над површината на земјата, односно одат во висина. Во оваа група спаѓаат сите станбени и деловни згради, односно сите згради кои се јавуваат како придружни објекти на објектите од нискоградбата и хидроградбата (станични згради, аеродромски згради, згради на трафостаници, пристаништа, силоси итн.). Нискоградбата се занимава со изградба на објекти коишто претежно, односно со својот главен дел се наоѓаат на површината на земјата или во земјата. Во оваа група спаѓаат објектите од типот на патишта, железнички пруги, мостови, тунели итн - Вредност на извршените градежни работи е фактурирана вредност, без ДДВ, на реализираните (извршени) градежни работи во тековниот месец. - Број на вработени во деловниот субјект во извештајниот месец ги опфаќаат работниците кои биле вработени во извештајната единица на крајот на месецот без оглед на тоа дали тој ден биле на работа, годишен одмор, боледување и друго. - Број на извршените ефективни часови за сите вработени во деловниот субјект во извештајниот месец - се прибира податок за просечниот број на работни часови во текот на месецот. За пресметување на индексот на извршени градежни работи се користи дефлаторот за индексот на трошоците во градежништвото за изградба на нови објекти за индивидуално домување, и тоа од 2010 наваму.

3.5 Статистичка единица

Извештајни единици : Деловните субјекти кои припаѓаат на секторот F/Г - Градежништво, според НКД Рев.2, како и деловните субјекти кои не се класифицирани во овој сектор но извршувале некоја градежна активност.

3.6 Статистичка популација

Статистичка популација се деловните субјекти кои припаѓаат на секторот F/Г - Градежништво, според НКД Рев.2, како и деловните субјекти кои не се класифицирани во овој сектор но извршувале некоја градежна активност.

3.7 Референтна област

-НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).

3.8 Временска покриеност

-Од 1952 до 2007 (претходна година = 100).

-Од 2007 (2015 = 100) според Номенклатурата на градежни објекти и работи.

3.9 Базен период

2015=100

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

4	Единица на мерење
Индекси, стапки (%), илјади денари, број, час.	
5	Референтен период
Месец.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
<p>Национални: Закон за државната статистика (Службен весник на РМ" бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија бр.31/20) и Програмата за статистички истражувања за периодот 2018-2022 година („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.22/18, 224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија„бр.18/20 и 300/20).</p> <p>Меѓународни:</p> <p>Регулатива (ЕЗ) бр. 1165/98 на Советот Регулатива (ЕЗ) бр. 1503/2006 на Комисијата за спроведување и изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1165/98</p> <p>Регулатива (ЕЗ) бр. 2019/2152 за Европските деловни статистики, како и Регулативата (ЕЗ) бр. 2020/1197 за нејзино спроведување која ги дефинира техничките спецификации.</p> <p>Методологија за краткорочни деловни статистики, Евростат, 2006</p>	
6.2	Споделување на податоци
Индексите се испраќаат (преку eDAMIS) до Евростат.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
<p>Податоците се индивидуални податоци, заштитени со Законот за државна статистика https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx.</p> <p>Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци. Политиката за статистичка доверливост https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=32 ги содржи основните начела што се применуваат во Државниот завод за статистика.</p>	
7.2	Доверливост - третирање на податоците

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели.

При објавувањето на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување на статистичка доверливост.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување кој се објавува на веб-страницата на Државниот завод за статистика.

Календарот на објавување се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

8.3 Кориснички пристап

Во согласност со политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници, кои се информираат од Календарот на објавување и ниеден корисник нема привилегиран третман.

9 Фреквенција на дисеминација

Месечна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Не е применливо, податоците од СИ не се објавуваат во соопштение.

10.2 Публикации

Податоците од ова статистичко истражување се расположливи во МАКСтат базата на податоци.

Последна публикација: Градежништвото во Република Македонија, 2010-2014

<http://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=12>

10.3 Онлајн база на податоци

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

МАКСтат базата на податоци - Градежништво

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 326.

10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со Законот за државна статистика <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx> (член 41) и со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>, податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозувана нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот.

Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор.

10.5 Друго

Податоците се испраќаат до Евростат и објавени се на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања национално http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Gradeznistvo_MesecPodatociGradeznistvo/175_Grad_Mk_Indeksi_mesecniG21_mk.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef

Методологија за краткорочни деловни статистики, на Евростат, <https://circabc.europa.eu/sd/a/fd45995c-7bfd-4db0-986e-14ac23072343/Methodological%20manual%202006%20KS-BG-06-001-EN.pdf>

10.7 Документација за квалитетот

Број на прегледи на метаподатоци < 15.

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на Државниот завод за статистика за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во:

- [Законот за државна статистика](#)
- [Стратегискиот план на Државниот завод за статистика](#)
- [Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика](#)

како и во постојаните напори за усогласување со [Кодексот за работа на европската статистика](#). Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ Насоки за обезбедување квалитет на статистичките процеси.

Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот Упатство за менаџери на статистички истражувања.

11.2 Оценка на квалитетот

Податоците за вредност на извршени градежни работи, договорени градежни работи, број на работници и ефективни часови се користат и од страна на бизнис заедницата и од страна на Владата како битен краткорочен статистички индикатор со цел следење на економската состојба во земјата. Сите нивоа на агрегација, според регулативите за краткорочни статистики, се пресметуваат и објавуваат на национално ниво и се доставуваат и до Евростат.

Статистичкото истражување за вредност на извршени градежни работи, договорени градежни работи, број на работници и ефективни часови го задоволува принципот на точност.

Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување и навремено проследени/испратени до Евростат.

Податоците се временски и географски споредливи, обезбедена е меѓудоменска и внатрешна кохерентност на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Податоците за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови се користат од страна на различни владини институции, со цел следење на економските состојби во земјата. Индексите, како краткорочен индикатор, претставуваат појдовна основа за различни економски анализи, креирање на стратешки планови за преземање на идни активности и донесување на одлуки за реализирање на економските политики. Индексите за извршените градежни работи се користат и од релевантни меѓународни институции како што се Евростат и ММФ.

12.2 Задоволство на корисниците

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Државниот завод за статистика ја спроведува Анкетата за мерење на задоволството на корисниците. Оваа анкета е спроведена во 2009, 2012, 2015 и последната во 2017 година.

12.3 **Комплетност**

Сите нивоа на агрегација, според регулативите за краткорочни статистики, за индексите на извршени градежни работи, работници и ефективни работни часови, се пресметуваат и објавуваат на национално ниво и се доставуваат до Евростат.

Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.

Комплетност на податоците за Евростат = 100%.

13 **Точност и веродостојност**

13.1 **Севкупна точност**

Точноста на податоците се обезбедува со преземање мерки за намалување на примерочните и/или непримерочните грешки, како и со дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

13.2 **Примерочни грешки**

Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.

13.3 **Непримерочни грешки**

Грешки при опфат: Не се врши мерење.

Надопфатеност: Не се врши мерење.

Грешки при мерење: Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоци тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.

Грешки при неодговор: Ова статистичко истражување има 100% опфат на единици и белези.

Единици без одговор (неопфатени единици од целната популација) = 0%.

Белези без одговор = 0%.

Грешки при обработка на податоци: Во обработката на податоците, прибраните податоци за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови, при внесувањето се контролираат, се споредуваат со податоците од последниот референтен период, се контактираат извештајните единици, се проверуваат и анализираат излезните податоци, а за корекциите се поставува постапката за контрола.

Грешки во моделот за суперконтрола: Не е применливо.

14	Навременост и точност
14.1	Навременост
	<p>Податоците за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови се објавуваат најдоцна 45 дена по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци.</p> <p>Временска разлика до дефинитивните резултати = T+45.</p>
14.2	Точност
	<p>Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување и навремено проследени/испратени до Евростат.</p> <p>Временска разлика на проследување во Евростат (просечно месечно) = 0 денови.</p>
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост

Податоците за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови се произведуваат на национално ниво и се усогласени со регулативите за краткорочни статистики. Ова обезбедува споредливост на националните податоци со европските податоци.

Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).

15.2 Временска споредливост

Од јануари 2007 година по НКД Рев.2 (2015 = 100) и нема прекин на временската серија.

Должината на споредливата временска серија е 180 референтни периоди.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Податоците се споредуваат со годишните податоци од Статистичко истражување за градежни објекти на кои се изведувани работи од страна на деловните субјекти за објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба (годишно) (ГРАД.11). Споредувањето се прави, по потреба, за контрола на логичноста на вредноста на извршени градежни работи. Индексите на извршени градежни работи се применливи во пресметките во Национални сметки.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.

16 Трошок и оптовареност

Не се пресметува.

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Во согласност со [Политиката за ревизија на податоци во ДЗС](#).

17.2 Практика за ревизија на податоците

Големи ревизии на податоците се направени при промена на базната година во 2018 со 2015 = 100, број на референтни периоди = 168 (2007M01-2020M12). Индексите на извршени градежни работи, за периодот 2007-2020 година, пресметани со базна година 2010, се прилагодени на новата базна година 2015.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

Извор на податоци: Статистичко истражување за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови.

Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар и Статистичко истражување за издадени одобренија за градење(Град.51).

Методот со кој се прибираат податоците: При креирање на примерокот е применет методот на целосно истражување со cut-off праг.

Големина на примерокот: Избраните деловни субјекти покриваат 83% од вкупната вредност на извршените градежни работи од страна на деловните субјекти. Во примерокот за 2021 година се опфатени 184 деловни субјекти.

Фреквенција на ажурирање на примерокот: Примерокот се ажурира пред спроведување на секое ново истражување (пред секој нов референтен период).

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Месечна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за прометот во индустријата се прибираат со статистичкиот образец - Месечен извештај за вредноста на извршените и договорените градежни работи, вкупен број на работници и извршени ефективни часови“ (Град.21), кој на извештајните единици им е достапен на веб-страницата на ДЗС и тоа преку системот за електронско прибирање податоци (Е-Стат) <https://estat.stat.gov.mk/>. Деловните субјекти ги пополнуваат податоците за тековниот месец и ги доставуваат до ДЗС најдоцна до 15-ти во наредниот месец.

18.4 Проверка на податоците

Валидација на податоците во образецот:При приемот на обрасците (во E-Stat) се евидентираат, контролираат и превземаат во апликацијата (во Access). Со апликацијата се спроведуваат дополнителни контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај да има грешки и/или нелогичности се контактираат давателите на податоците. Се контролира опфатноста која треба да биде 100%.

Валидација на излезните податоци:Излезните податоци се анализираат и потврдуваат.Податоците се споредуваат со податоците од претходниот референтен период. Во однос на идентификувани екстремни вредности излезните податоци се анализираат и потврдуваат и на елементарно ниво (претпријатие).

18.5 Компилирање податоци

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Импутација: Се врши импутација на неодговорите со податок од некој претходен период зависно од карактерот на фирмата и видот на извршени и договорени градежни работи.

Пондери: Не се врши пондерирање на излезните податоци и не се врши пресметување на пондери.

18.6 Прилагодување

Временската серија се прилагодува со користење на софтверот JDemetra+, од кој се користи Tramo/Seats спецификацијата (TRAMO-SEATS, ARIMA, Ljung-Box test).

19 Коментар**A.1 Анекси**

Државен завод за статистика